

Zaupnik caričin se vzdigne in govori slovesno: „Tako je, kakor je omenil prečastiti protopop. Dolžni ste slušati in častiti carico Katarino. Beda vaša je našla milost pred njenim prestojem. Na vas je sedaj ležeče, da bode poljska in judovska kri lila od nožev. Uže se bliža mnogo voz, naloženih s tem dragocenim darom, ki ga vam pošilja carica. Raznesite jih po hišah ukrajinskih od Dnjeptra do Buga, naj se kopljejo roke vernih v krvi nevernih! Ruska želí tega!“

(Konec prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* **Jeli se umrje od strahu?** S tem vprašanjem pečajo se sedaj angleški zdravniki povodom sledeče dogodbe. V Kiatingu hotelo se je zadnjič dekle zastrupiti. Zavžila je v ta namen precej štupe, s katero se pokončava mrčes in se je vlegla v posteljo, kjer so našli mrtvo. Pri raztelesenji našla se je štupa zoper mrčes v želodcu še ne prebavljena. Kemična razkrojitev pokazala je, da štupa sicer mrčes umorí, človeku pa nikakor škodovati ne more. In vendar bila je mlada ženska mrtva. Zakaj je tedaj umrla? Zdravniki mislijo, da je po zavžitji po njenem mnenji morilne štupe umrla iz strahu, da ji bo sedaj treba umreti. — Pri tej priliki spominja zdravniški list na sledeč slučaj, ki se je pripetil v prejšnjem stoletju. K smrti obsojenega hudodelnika izročili so zdravnikom, da bi z njim storili psihologično poskušnjo. Privezali so ga na mizo, zavezali so mu oči in potem so mu rekli, da mu bodo na vratu veliko žilo prebodli in mu pustili kri teči, dokler mu vsa odteče. V resnici zbadli so ga na vratu, pa ne v žilo, in vbodaj bil je celó nepomenljiv prizadet s knofljo. Iz sifone (flaše) poleg njegove glave curela je neprenehoma voda na tla, tako, da je nesrečnež po sluhu mogel biti v zmotnjavi, da je njegova kri na tla tekla. V 6 minutah bil je nesrečnež iz strahu pred smrtjo umrl.

* **Poziv k napravi Radetzky-jevega spomenika na Dunaji.** Po smrti nepozabljivega feldmaršala grofa Radetzky-a pokazala se je brž splošna želja, postaviti na Dunaji dostojen spomenik temu slavnemu vojskovodji, pravemu očetu svojih vojakov in po svoji zvestobi do dinastije in ljubezni do domovine vzglednemu patrijotu, kateri je bil v teku svojih 72 službenih let pod petimi vladarji v devetnajstih vojnah.

Vojna, katera se je leto pozneje vnela, neugodnost naslednjih let in mnogovrstne druge zapreke zadržale so spolnitev te želje. Od leta do leta se krči število tistih, kateri so pod Radetzky-jem služili, bojevali se in kri prelivali; ne sme se toraj dalje odnašati, če hočejo še ostali napravo tega spomenika dočakati.

Z Najvišjim dovoljenjem prevzamem Jaz vodstvo tega početja, podpiran od odseka, kateri obsega razun mnogobrojnih tukaj bivajočih generalov iz Radetzkyjeve šole tudi zastopnike različnih krogov.

Sam eden tistih, kateri so pod Radetzky-jem prejeli krst v ognji, obračam se na svoje vojne tovariše iz one dobe z vabilom, pripomagati v ta namen.

Nek patrijotičen poziv, katerega je objavil uže pred nekaterimi meseci vrednik časopisa „Armeebblatt“, vzbudil je tako živo navdušenje v vojaških krogih, da se je precej obilno število podpisov nabralo. Ta darila posameznih, kakor ona celih oddelkov spričujejo vnovič tradicionalni duh, ki v naši vojski živi in so porok, da se tega početja udeleži ves vojaški stan monarhije, za koje brambo smo vsi poklicani s skupnimi močmi. Enako vabilo pošiljam skupnemu prebivalstvu avstrijsko-ogerske monarhije, katero gotovo ohrani Radetzky-jevemu imenu večen spomin.

Saj jih je bilo na stotisoče iz vseh krajev države starih očetov in očetov sedanje generacije, kateri so služili pod slavnim feldmaršalom in na dom vrnivši se prenesli na svojce taisto navdušenost za očeta Radetzky-ja, vsled katere je najpopularnejši junak, in katera je ogrela vsacega, ki je bil kedaj priča ljudomilosti in prijaznosti starega vojvode.

Zmiraj dokazani patrijotični čut se bo gotovo zdaj zopet kazal v veseli in mnogobrojni udeležbi tega dejanja, kjer velja postaviti hvaležen spomenek mnogozaslužnemu junaku, katerega so vsi narodi monarhije enako spoštovali in ljubili.

Krajcar invalida, veterana in priprostega moža je pri tej priliki prav toliko tehten, kakor zlato bogatina.

Radetzkyjev spomenik spominjal naj bode naše potomce, kaj je mogel doprinesti dvainosemdesetletni vojskovodja, kateri je ob najtežavnejših okoliščinah od vseh strani stiskan, vendar neomahljivo stal podpiran od zupanja vladarja, armade in ljubezni svojih vojakov in konečno zmago čez sovražno večjo moč nakladal!

Dunaj, 27. junija 1886.

Nadvojvoda Albrecht,
feldmaršal.

Vse za to patrijotično početje namenjene doneske naj se blagovoli doposlati pod naslovom: „Wien, k. k. Oberstallmeisteramt“ ali pa pod naslovom: „Hauptkasse der I. österreichischen Sparkasse, Wien, Graben 21“. — Tudi podpisani udje odseka so pripravni darove sprejemati.

Vsi doneski se bojo precej dajali na obresti in ob enem tudi javno razglaševali z eventualnimi pregovori vred.

Izdelanje spominka izročilo se je profesorju Gášperju Zumbuschu, kateri je uže leta 1851. v Monzi kip ranjcega feldmaršala po živem možu posnel.

Dunaj, 30. junija 1886.

Nadvojvoda Albrecht,
feldmaršal, predsednik.

Princ Emerich Thurn in Taxis,
general konjice, predsednika namestnik.

(Sledi še 30 družih podpisov.)

Naši dopisi.

Dobrova 25. julija. (*Različno.*) Pretekli teden bil je res v polnem pomenu besede pravi teden sv. Jakoba; vročina bila je neznosna. Dné 21. t. m. bilo je tukaj na solncu med 1. in 2. uro popoludne 32° R. toplote; čudno — dné 21. maja t. l. bila je tukaj ob istem času in na ravno istem mestu tudi ravno taka vročina. V tem tednu dokončala se je tukaj in po okolici žetev toliko kot popolnoma; ajdova setev je tudi uže večinoma dognana. Trudapolna dela so se na polji izvrševala sicer ob prav ugodnem, a zeló vročem vremenu skoraj neprestano po noči in po dnevu skozi celi teden.

Rži in pšenice bile so bolj redke in se je nekoliko manj uazelo, nego se po navadi; a zrnje bode pa dobro, polno in težko, kar ga bode.

Pretekli četrtek bilo je tukaj za otroke prvo sv. obhajilo. Izvršilo bilo se je to imenitno opravilo po moči slovesno. Povabljenčki zbrali so se bili ob določenem času v šoli, od tu šli so za šolsko zastavo spremljani po gosp. katehetu Jos. Lazniku paroma v cerkev, kjer se je ž njimi vred pri krstnem kamnu ponovila na glas krstna obljava. Točno ob 7. uri bila je sv. maša z izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom, med katero imel je gosp. celebrant precej obširen in jako gniljiv govor,